

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΙΤΕ 505	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΟΠΤΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ II		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
	3	5	
<i>Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Οπτικός Πολιτισμός και Επικοινωνία I		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.aegean.gr/courses/131168/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα   <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i>   <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i>   • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης   • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β   • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων   • Το μάθημα αποτελεί συνέχεια και προέκταση του Οπτικού Πολιτισμού I (Visual Culture I), χωρίς να παύει να αποτελεί αυτόνομο αντικείμενο. Οι φοιτητές-τριες, κατά τη διάρκεια και κυρίως μετά την περάτωση της διδασκαλίας του μαθήματος θα πρέπει: 1. Να κατανοούν την εξέλιξη και συνέχεια του Μοντερνισμού στα τέλη του 20^{ου} – αρχές 21^{ου} αι.   2. Να κατανοούν το φαινόμενο και την εξέλιξη του Μεταμοντέρνου.   3. Να κατανοούν τις έννοιες και εκδοχές της λαϊκής κουλτούρας (pop culture).   4. Να είναι ικανοί να αντιληφθούν το ρόλο των γραφικών τεχνών (graphic arts) στη διαμόρφωση του σύγχρονου πολιτισμικού τοπίου.   5. Να γνωρίζουν την ευρύτητα των εννοιών και των ιδεολογικών μηνυμάτων της σύγχρονης τέχνης.   6. Να γνωρίζουν το ρόλο που έπαιξε η τέχνη στην συνολική πορεία της ανθρωπότητας, τη σχέση μεταξύ τέχνης και επιστήμης και το

διεπιστημονικό της περιεχόμενο.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

1. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.
2. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής.
3. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα.
4. Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
5. Αυτόνομη εργασία.
6. Ομαδική εργασία
7. Εργασία σε διεθνές και διεπιστημονικό περιβάλλον.
8. Ανάπτυξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου.

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το παρακάτω είναι το γενικό πλαίσιο του μαθήματος. Το μάθημα εστιάζει σε μέρος του γενικού αυτού πλαισίου ανά ακαδημαϊκό έτος.

- Έννοιες και περιεχόμενο της Τέχνης στον 20ο και 21ο αιώνα (Μοντερνισμός – Μεταμοντερνισμός και η ανάδυση του Μεταουμανισμού), με έμφαση στη βιντεοτέχνη και τα κόμικς.
- Ιστορικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο της video art, η Ενωσιολογική τέχνη (Conceptual Art) και ο ρόλος του κινήματος fluxus. Case Studies: Nam June Paik, Bill Viola, Shirin Neshat.
- Η Bioart και η έννοια του Transhuman. Η έννοια του «ψηφιακού» στην τέχνη και η τέχνη με τεχνολογίες εικονικής πραγματικότητας (virtual art).
- Η ιστορία και ιδεολογία των κόμικς στην Αμερική και την Ευρώπη.
- Τα κόμικς επιστημονικής φαντασίας και το ιδεολογικό τους περιεχόμενο, τα κόμικς και η λογοτεχνία, η έννοια του pulp.
- Ρεαλισμός και χιούμορ στα κόμικς.
- Ο ρόλος των περιοδικών κόμικς.
- Case Studies: Manga - Τεχνοτροπία και Ιδεολογία.
- Υπερρωϊκά Κόμικς, οι έννοιες του «υπερρωϊκού» στη δεκαετία του 1980.
- Η αλληλεπίδραση του συνόλου των τεχνών στη διαμόρφωση του ιδεολογικού και κοινωνικού μηνύματος της εποχής μας.

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	ΠΡΟΣΩΠΟ ΜΕ ΠΡΟΣΩΠΟ		
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	ΧΡΗΣΗ Τ.Π.Ε. (ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗΣ, ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ, ΒΑΣΕΙΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ) ΣΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ-ΤΡΙΕΣ		
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	
	ΔΙΑΛΕΞΕΙΣ	13*3=39	
	ΜΕΛΕΤΗ και ΑΝΑΛΥΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	13*2=26	
	ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ – ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΔΙΟΥ	13*3=39	
	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	13*2=26	
	Σύνολο Μαθήματος	130 Ώρες	
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ <i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i> <i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	Α. ΕΞΕΤΑΣΗ: ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ ή ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΗΣ ή ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ή ΠΡΟΦΟΡΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ και Β. ΓΡΑΠΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ – ΑΣΚΗΣΗ ΠΕΔΙΟΥ Με Γ. ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ της		

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

α) Εγχειρίδια του μαθήματος:

1. Hal Foster, κ.α., *Η Τέχνη από το 1900. Μοντερνισμός, Αντιμοντερνισμός, Μεταμοντερνισμός*, εκδ. Επίκεντρο, Αθήνα 2007, ISBN: 978-960-458-047-7 (Κωδικός στον ΕΥΔΟΞΟ: 15037).
2. Μ. Κοκκώνης, Γ. Πασχαλίδης, Φ. Μπαντιμαρούδης (επιμ.), *Ψηφιακά Μέσα: Ο Πολιτισμός του Ήχου και του Θεάματος*, εκδ. Κριτική, Αθήνα 2010, ISBN: 978-960-218-693-0 (Κωδικός στον ΕΥΔΟΞΟ: 11878)
3. Α. Κάουα, Ε. Σαμπανίκου, Π. Κρητικός, Μ. Τσελέντη (επιμ.), *Θέα Από Ψηλά: Φαντασία και Αφήγηση στα Κόμικς*, εκδ. Ηλίβατον, Αθήνα 2010, ISBN: 978-960-8085-13-8 (Κωδικός στον ΕΥΔΟΞΟ: 186784)

β) Συμπληρωματική βιβλιογραφία:

1. E. Sampranikou – E. Kavakli (eds), *Aspects of Representation. Studies on Art and Technology. New Technologies in Contemporary Cultural Expression, Department of Cultural Technology and Communication – University of the Aegean, Mytilene 2008. ISBN: 978-960-87902-3-0.*
2. Η. Η. Arnason, *Ιστορία της Σύγχρονης Τέχνης. Ζωγραφική, Γλυπτική, Αρχιτεκτονική, Φωτογραφία*, εκδ. Επίκεντρο, Αθήνα 2005, ISBN: 978-960-6645-67-9 (Κωδικός στον ΕΥΔΟΞΟ: 15054).
3. Αντ. Νικολόπουλος, *Τα Ελληνικά Κόμικς. Αντανακλάσεις Ιδεών στις σελίδες των κόμικς*, Εκδ. Τόπος, Αθήνα 2012, ISBN: 978-960-499-048-1 (Κωδικός στον ΕΥΔΟΞΟ: 22768459)
4. Γ. Κουκουλάς, *Γυναίκες στα κόμικς - Ηρωίδες για κάθε χρήση*, εκδ. futura, Αθήνα 2005, ISBN: 978-960-6654-02-8 (Κωδικός στον ΕΥΔΟΞΟ: 21316)
5. R. Sabin, *Κόμικς ή Κόμιξ? Η Ιστορία μιάς "σχεδόν" τέχνης"*, εκδ. TERZO BOOKS, 1997, ISBN: 960-7867-00-9.
6. Λ. Ταρλαντέζος, *Ιστορία των Κόμικς*, εκδ. Αιγόκερως, 2006, ISBN: 960-322-250-X.
7. Π. Κρητικός – Ε. Σαμπανίκου, *Ιχνηλατώντας το Φανταστικό. Τα ελληνικά κόμικς του Φανταστικού 1978-2004*, εκδ. FUTURA, Αθήνα 2005, ISBN: 960-7980-95-6.
8. Ε. Σαμπανίκου – Α. Κάουα – Π. Κρητικός – Μ. Τσελέντη (επιμ.), *Μεταξύ Φαντασίας και Πραγματικότητας. Σκέψεις και απόψεις για τα κόμικς*, Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας – Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Μυτιλήνη 2005, ISBN: 960-87902-1-2.
9. Α. Κάουα, *Εικονικά Βλεμματά. Μεταμοντέρνα αφήγηση στα κόμικς, τον κινηματογράφο και τη λογοτεχνία*, Εκδόσεις futura, Αθήνα 2002, ISBN: 960-7980-29-8.
10. E. Sampranikou, "Generation X in Greek Comics", στο: Chr. Henseler (επιμ.), *Generation X Goes Global. Mapping a Youth Culture in Motion*, Εκδόσεις Routledge, 130-155.

Επίσης:

Συμπληρωματική ξενόγλωσση και ελληνική βιβλιογραφία δίνεται σε κάθε επιμέρους ενότητα κατά τη διάρκεια των παραδόσεων.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

1. Journal of Graphic Novels and Comics:
<http://www.tandfonline.com/toc/rcom20/current>
2. The Journal of Comics and Culture: <http://press.pace.edu/the-journal-of-comics-and-culture/>

3. The Comics Journal: <http://www.tcj.com/>
4. Studies in Comics: <https://www.intellectbooks.co.uk/journals/view-journal,id=168/>
5. Journal of Visual Culture: <http://journals.sagepub.com/home/vcu>
6. InVisible Culture: <http://ivc.lib.rochester.edu/>
7. History of Photography: <http://www.tandfonline.com/loi/thph20>
8. Art Theory and History: <http://ijath.cgpublisher.com/>
9. International Journal of Art Theory and Criticism:
<http://www.journalnetwork.org/journals/international-journal-of-art-theory-and-criticism#author-guide-tab>
10. Art History – Wiley Online Library:
[http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1467-8365](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1467-8365)
11. The Journal of Aesthetics and Art Theory – Wiley Online Library:
[http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/\(ISSN\)1540-6245](http://onlinelibrary.wiley.com/journal/10.1111/(ISSN)1540-6245)
12. Oxford Art Journal: <https://academic.oup.com/oaj>
13. International Journal of Art and History: <http://ijaahnet.com/>
14. The Art Bulletin: <http://www.tandfonline.com/loi/rcab20>
- 15.** International Journal for Digital Art History: <http://dah-journal.org/>